

INTRO
JAARVERSLAG 2020

BOUWEN AAN SOCIALE VEERKRACHT IN TIJDEN VAN CRISIS

Jacqueline Vonk
Bestuurder

Begin 2020 zijn we vol energie gestart met de implementatie van onze in 2019 vastgestelde strategie. De maatschappelijke vraagstukken die spelen in een buurt of wijk vormen hierin de basis. Uitgangspunt is daarbij dat ieder mens het liefste zelfstandig en in eigen regie functioneert. Dat vraagt om een samenleving met minder individualisme en meer omkijken naar elkaar. Lumens wil daar aan bijdragen door het versterken van ieders sociale veerkracht en door ondersteuning te bieden wanneer nodig.

Lumens is een netwerkorganisatie. Oplossingen vinden voor maatschappelijke vraagstukken doen we dan ook samen met partners in overheid, bedrijfsleven, onderwijs én met inwoners (de z.g. Multi Helix), om zo vanuit ontschotting samen te werken aan sociale veerkracht voor iedereen.

En toen kregen we te maken met een pandemie. De hele wereld stond ineens on hold, prioriteiten moesten in sneltreinvaart worden bijgesteld en de implementatie van onze organisatiestrategie konden we niet doorzetten zoals we dit hadden gepland. Toch hebben we samen met onze partners, binnen de beperkende omstandigheden die de crisis met zich meebracht, zoveel als mogelijk uitvoering gegeven aan integraal en ontschot werken, met de focus op continuïteit van onze dienstverlening.

VEERKRACHTIG VERBONDEN VINDINGRIJK VERTROUWEN

Lumens stimuleert de veerkracht van mensen in hun eigen leefomgeving. Om dit te bereiken versterken we sociale cohesie van communities en netwerken en richten we ons op preventie en participatie: niet probleemgericht maar talent-gestuurd. De coronacrisis is natuurlijk van invloed geweest op de manier waarop we in 2020 ons werk hebben gedaan. De pandemie deed en doet een enorm beroep op de veerkracht van Lumens en op de veerkracht van de inwoners waar wij voor werken, maar in verbinding met elkaar leerden we omgaan met de continu veranderende omstandigheden en bewogen we mee met wat deze van ons vroegen. Steeds weer zochten we naar nieuwe oplossingen binnen de steeds wisselende richtlijnen en die vonden we ook.

Zo hebben we in 2020 onze veerkracht getoond in al onze opdrachten, samen met onze partners en vertrouwend op elkaars expertises. We hebben onder andere verder gebouwd aan het preventief jeugdbeleid in Best en vormden in Meierijstad met vijf partners een inkoopcoöperatie. In Eindhoven hebben we vanuit een multidisciplinaire aanpak een supergoed programma voor jongeren en ouders ontwikkeld om de lockdown periode die in december 2020 is ingezet, door te komen. Door onze veerkracht en vertrouwen in elkaar, vanuit onze passie, verbondenheid en een zeer grote betrokkenheid konden we de kernactiviteiten van Lumens in Eindhoven en in de 21 omliggende gemeenten in 2020 met en voor inwoners onverminderd uitvoeren en hier ben ik enorm trots op.

SAMEN WERKT BETER

Investing in continuïteit

De beweging die we samen met partners en opdrachtgevers aan het maken zijn naar het gebiedsgericht werken en in het bouwen aan positieve communities waarin sociale veerkracht gestimuleerd wordt, vraagt om een lange termijn visie en investering. Je moet ten slotte naar elkaar toe groeien om je investeringen vanuit welzijn duurzaam te laten zijn en dat vraagt om tijd, continuïteit en vertrouwen. Ik ben dan ook enorm trots op het vertrouwen dat onze opdrachtgevers ons gaven door een meer jaren investering in onze dienstverlening. Een hele mooie en positieve ontwikkeling die in het crisisjaar 2020 toch de ruimte kreeg.

Crisisteam Sociaal Domein

Als bestuurder van Lumens en partner in de sociale basis maakte ik samen met de 1e en 2e lijn, Veiligheid en Gezondheidszorg, onderdeel uit van het Crisisteam Sociaal Domein Eindhoven. Onder voorzitterschap van de gemeente Eindhoven zijn hier de gevolgen van de pandemie met elkaar gemonitord en geëvalueerd en is op bestuursniveau nadrukkelijk de samenwerking met elkaar gezocht én gevonden.

Inzet maatschappelijk vastgoed

De wijkcentra en jongerencentra hebben in 2020 vanwege de beperkingen niet kunnen draaien zoals ze dat in andere jaren doen. In samenspraak met maatschappelijke partners zijn de wijkcentra daarom ingezet voor dagbesteding voor kwetsbare doelgroepen,

bloedpriklocaties en kleine activiteiten passend bij de geldende maatregelen. Waar dat kon zijn activiteiten, eventueel aangepast, naar buiten verplaatst. Ook zijn er nieuwe activiteiten ontwikkeld op basis van de behoeften van de inwoners in een wijk of buurt. Dit resulteert inmiddels (doelgroepafhankelijk), in een uitgebreid online aanbod, individuele activiteiten direct aan huis en een collectief aanbod buiten. Live afspraken voor individuele ondersteuning konden gedurende de hele coronaperiode gelukkig ook plaatsvinden: waar dit nodig was en binnen de richtlijnen op locatie of aan huis.

De kracht van vrijwillige inzet

Zonder vrijwilligers heeft welzijnswerk niet de potentie die het kan hebben. In de analyse van maatschappelijke vraagstukken zijn vrijwilligers een zeer goede bron, maar ook een verlengstuk van ons werk: zij weten ten slotte wat er speelt in een buurt of wijk. Binnen Lumens willen we in 2021 (het 'Nationaal Jaar vrijwillige Inzet') de positie van onze vrijwilligers gaan herijken en hen meer gaan betrekken bij interne processen.

Eindhoven Doet, onderdeel van Lumens, adviseert en ondersteunt organisaties die werken met vrijwilligers: een extra uitdaging in 2020, want vrijwilligersparticipatie is tijdens de coronacrisis afgenomen, o.a. omdat locaties waar vrijwilligers werkzaam waren veelal gesloten of slechts onder beperkende maatregelen open waren. Toch wist Eindhoven Doet samen met partners als WIJeindhoven, Samen voor Eindhoven, Indebuurt.nl en Coronahulp Eindhoven organisaties met een hulpvraag vooruit te helpen. Kers op de taart was de online lancering van de vrijwilligersapp Jijdoet040 die effectief vrijwilligers en organisaties met elkaar matcht voor eenmalige of korte klussen. Een innovatie die inspeelt op de behoefte van vooral jonge potentiële vrijwilligers die in de eerste week na de lancering al meer dan 550 nieuwe inschrijvingen mocht verwelkomen!

Ondanks een terugloop in vrijwillige inzet stond er ook in 2020 weer een grote groep vrijwilligers voor ons klaar. Dankzij hen konden we alternatieve activiteiten binnen de richtlijnen toch regio-breed blijven uitvoeren richting mensen met een kwetsbaarheid. Prachtige voorbeelden hiervan zijn samen vanuit de jongerencentra met de lokale moskee voedselpakketten rondbrengen, de pleinconcerten bij wijkcentrum Blixems, Paastukjes rondbrengen vanuit de Dommel en de mobiele Puzzelbieb, waarmee vrijwilligers vanuit verschillende wijkcentra puzzels brengen en omruilen bij inwoners aan de deur. Alles werd gedaan om in contact te blijven met inwoners en om hun signalen op te blijven vangen.

Thema 2020: Armoede en Meedoen

Lumens benadert maatschappelijke vraagstukken vanuit 4 thematische aandachtsgebieden:

1. Armoede & Meedoen
2. Opvoeding & Gezin
3. Talentontwikkeling & Jeugd
4. Veilige omgeving & Tolerantie

In 2020 richtten we ons op Armoede & Meedoen en in 2021 zetten we dit voort. De gevolgen van de pandemie gaven en geven dit thema een nog grotere urgentie en al zijn de cijfers nog niet helder, er tekent zich een zorgwekkende ontwikkeling af. Niet alleen financieel komen mensen in de problemen, maar ook de psychische nood is erg hoog. Het aantal jongeren dat kampt met een depressie is schrikbarend toegenomen en eenzaamheid onder jongeren en ouderen speelt een steeds grotere rol. Deze ontwikkelingen in combinatie met een zwakkere economische positie vraagt om proactief en gezamenlijk optrekken van alle partners in het sociaal domein. Vanuit Lumens blijven we dan ook de verbinding zoeken en aangaan. We doen dat in het volle bewustzijn van onze eigen expertises én van onze grenzen. Precies op die grenzen zoeken we de samenwerking.

ONTWIKKELINGEN DOOR CORONA

Meten = weten

Om de gevolgen van de pandemie voor de inwoners te kunnen volgen, zijn onze professionals gaan werken met een impactmonitor. Door wekelijks bij te houden welke gevolgen de crisis heeft voor inwoners, zijn we in staat om niet alleen vanuit Lumens, maar ook in ons netwerk tijdig te anticiperen op nieuwe vraagstukken. Eind 2020 kwam er een duidelijke top drie naar voren van problemen waar mensen mee te kampen kregen: eenzaamheid, verveling en stress staan dominant bovenaan de lijst.

Innoveren binnen de richtlijnen: Blended contact

Vooraf jongeren hebben ernstig te lijden onder deze crisis en dit heeft voor Lumens betekend dat wij ons in korte tijd verder zijn gaan bekwamen in online inzet in combinatie met live ontmoetingen. Want naast online contact (o.a. challenges en gaming activiteiten) kregen wij in ons jeugdwerk signalen dat er een grote behoefte was aan elkaar live ontmoeten. Vooral het ambulante jongerenwerk als aanvulling op ons online jeugdwerk (sport en spel voor jonge jeugd binnen en voor oudere jongeren buiten) bood hierop een antwoord.

Terugkijkend zien we dat we onze basisinzet tijdens de pandemie vanuit onze werkwijze Inspireren- Leren - Werken voor 13+ tijdelijk naar de achtergrond moesten verplaatsen: we hebben voornamelijk ingezet op het in contact blijven en inspelen op de directe vraag en behoefte van inwoners en op mensen handvatten bieden waar ze in crisistijd direct iets mee konden. Dit resulteerde in meer aanbodgericht activiteiten ontplooiën en minder focus op talentontwikkeling. Maar dat pakken we natuurlijk wel weer op nu er weer ruimte is voor lange termijn denken!

Doorontwikkeling van kwaliteit: ISO 9001

Om ons werk zo goed mogelijk te kunnen doen was er behoefte aan een kwaliteitssysteem waarmee we onze werkprocessen meer transparant, navolgbaar, meetbaar en herkenbaar, maar ook intern overdraagbaar konden maken. De afgelopen twee jaar is hieraan keihard gewerkt, wat inmiddels in maart 2021 heeft geleid tot een ISO 9001 certificaat. Het was een enorm boeiend traject dat ons in tijden van afstand juist heeft verbonden en dat duidelijk heeft gemaakt dat we binnen Lumens met de juiste dingen bezig zijn.

Vooruitkijkend

Het is fijn te kunnen laten zien dat we het jaar ondanks de coronapandemie met een positief resultaat konden afsluiten. Financieel was 2020 natuurlijk een onzeker jaar, vooral voor de locaties die Lumens exploiteert. Gelukkig is de gemeente Eindhoven bereid geweest, vanuit de wens om het zorglandschap zoveel mogelijk intact te houden, om de aan corona gerelateerde omzetverliezen te compenseren. Daarbij is door een aantal regio-gemeenten compensatie toegezegd voor aan corona gerelateerde extra kosten die Lumens gemaakt heeft en in een aantal gemeenten vinden hierover gesprekken plaats. VNG heeft hiervoor ook aandacht gevraagd en o.a. gemeenten verzocht om zorgaanbieders in 2020 niet te houden aan prestatieafspraken. Of personeelskosten ook vergoed gaan worden is ten tijde van dit verslag nog niet duidelijk.

De zorg voor elkaar, zowel intern als extern, blijft een heel belangrijk aandachtspunt. Het langdurig vanuit huis werken maakt dat de verbinding onderling en met inwoners onder druk staat, maar we zijn er wel! Op allerlei andere manieren gaan we in contact, maken we verbindingen en halen we de maatschappelijke vraag op, juist nu extra van belang!

Voor mij was 2020 als bestuurder van Lumens een zeer enerverend jaar met veel zorgen om onze Lumens-collega's en de inwoners waarvoor wij werken. Het was een uitdaging om vanuit afstand in verbinding te blijven, maar ik kan niet anders dan met trots terugkijken op 2020. We hebben er gestaan: samen, in verbinding met inwoners en partners, om ook in deze bijzondere tijd samen te werken voor en met inwoners aan sociale veerkracht, samenredzaamheid en community redzaamheid. De coronacrisis maakte in 2020 het maatschappelijke belang van ons werk zichtbaarder dan ooit en heeft daarnaast een boost gegeven aan de samenwerking met onze maatschappelijke partners. In het volste vertrouwen kijk ik dan ook vooruit.

Jacqueline Vonk
Bestuurder

